

Region mezi Vltavou a dálnicí D8

Řešené území je ohraničeno výraznými liniovými prvky, které definují jeho charakter a prostorové uspořádání. Na jihu tvoří hranici administrativa hlavního města Prahy, západní okraj vymezuje tok Vltavy – významný přírodní a historický prvek krajiny. Východní hranici určuje dálnice D8, která představuje klíčovou dopravní tepnu regionu. Severní hranici uzavírá železniční trať poblíž obce Chvatěruby. Pro tento region práce navrhuje **vizi rozvoje krajiny**.

Větrušice

Uprostřed řešeného regionu při Vltavě leží obec Větrušice, na kterou se tato práce blíže zaměřuje a pro jejíž katastr navrhuje **krajinný plán**. Návrh vychází z přírodních kvalit, místního kontextu a potřeb obyvatel. Cílem je podpořit udržitelný rozvoj obce v souladu s charakterem krajiny a širšími regionálními vazbami.

Cíle vize

- | ochráněný půdní fond
- | obytná a propustná krajina
- | krajina pro bydlení a pracovní příležitosti
- | ekologicky stabilní krajina s bohatou biodiverzitou
- | krajina adaptovaná na změnu klimatu

Principy vize

- A| Krajina kaňonu Vltavy**
- ochrana funkce nivy, obnova přirozených koryt
 - zlepšení funkčnosti prvků ÚSES
 - zvýšení rekreačního potenciálu krajiny – podpora severojižní trasy podél Vltavy
 - zlepšení obytnosti a propustnosti
- B| Krajina úrodné tabule**
- ochrana půdního fondu
 - podpora mimoprodukční funkce krajiny – obytnosti a propustnosti – prvky zelené infrastruktury
 - posílení rekreačního potenciálu krajiny
 - zlepšení konektivity ÚSES
- C| Rozhraní krajiny**
- ochrana erozně ohrožených svahů
 - stabilizace rozhraní sídla a zemědělské krajiny
 - podpora propustnosti a krajinného vnímání
 - zachování vizuální integrity kaňonu

KRAJINNÝ PLÁN OBCE VĚTRUŠICE

KONCEPT

Návrh se snaží řešit především problém propustnosti, velké větrné eroze a absence vycházkových okruhů, aby mohli místní obyvatelé žít v krajině. Tyto problémy návrh řeší pomocí **rozčlenění zemědělských půdních celků na menší** po vzoru historického snímkování. Mezi těmito menšími celky vznikne prostor pro pěší propojení a **výsadbu remízků a větrolamů** v souladu s potenciální vegetací v lokalitě.

Navržená **cestní síť s remízky** pro pohodlný přesun umožní propojit i jednotlivé **bodý zájmu** v území

(tzv. Palpost, zpřístupněné vyhlídky v NPR Větrušické rokle, křížky, nová menší rekreační místa). Návrh se snaží využít potenciál NPR jako bodu zájmu navrženým **zpřístupněním 3 vybraných vyhlídek**, které zároveň jasně definuje, kam může člověk vstoupit a jaká část je ponechána přírodě. Toto částečné zpřístupnění je i příležitostí edukovat o předmětu ochrany. Z pohledu rozvoje zastavěné části území je navrženo **zapojení nové zástavby** do celkového urbanismu obce a harmonické **napojení zástavby na okolní krajinu**.

PRINCIPY

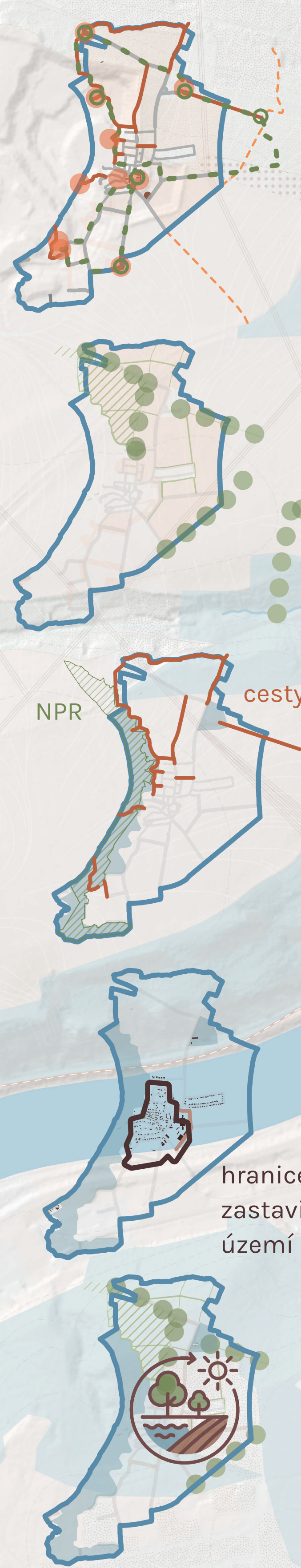
A Zpřístupnění krajiny prostřednictvím sítě pěších a cyklistických tras, které propojují obce, vyhlídky, přírodní zajímavosti a kulturní body zájmu.

B Obnova krajinné struktury – dělení velkých půdních bloků, výsadba remízků, větrolamů a zelených pásů podle historických vzorů.

C Citlivé zpřístupnění NPR Větrušické rokle, které umožní vnímat její hodnoty a zároveň chránit před nadměrným zásahem.

D Ochrana kvalitní zemědělské půdy a definování limitů nové výstavby v návaznosti na plánované zlepšení dopravní dostupnosti.

E Adaptace na změnu klimatu – zadržování vody v krajině, vegetační pásy a podpora biodiverzity.

HLAVNÍ BODY NÁVRHU

1 | Pěší a cyklistické trasy

Nové pěší a cyklistické trasy v okolí Větrušice vycházejí z historicky existujících cest a respektují přirozené linie krajiny. Klíčovým prvkem je nová trasa vedoucí od ulice Skalní na sever, která je navržena po obecním pozemku. Dále jsou trasy vedeny podél rozhraní lesa a orné půdy, kde společně s navrženým vegetačním pásem vytvářejí plynulé a příjemné krajinné rozhraní. Významná je také cesta spojující místo zvané Palpost s obcí Drasty – její směr byl zvolen tak, aby navazoval na osu věže nové modlitebny bosých karmelitánek.

2 | NS Nad Větrušickými roklemi

Součástí krajinářského návrhu je i naučná stezka „Nad Větrušickými roklemi“, která bude tvořena dvěma okruhy se středem v centru obce Větrušice.

První okruh měří 3,2 km a je určen pro zhruba padesátiminutovou procházku, druhý má délku 5,6 km a nabízí přibližně hodinu a půl dlouhou trasu. Stezka kružně propojuje cenné části krajiny kolem obce a vrací se zpět do výchozího bodu. Tematicky kombinuje přírodní, historické, kulturní i duchovní prvky a nabízí tak hlubší prožitky krajiny.

Zastavení:

- 1 Historie obce a cukrovky
- 2 Vztah s Vyšehradskou kapitulou
- 3 Větrušické rokle a Velký vrch
- 4 Libčice a historické vazby
- 5 Máslovická stráň, včelařství
- 6 Palpost a militární krajina
- 7 Drasty a karmelitky

3 | Remízky, meze, větrolamy

Oživení otevřené krajiny a ochrana půdy. Vegetační pásy zpomalují vítr, podporují biodiverzitu a pomáhají zadržet vodu.

4 | Přístupové trasy a vyhlídky

Trasy vedou méně citlivými částmi NPR, využívají původní průchodnost terénu. Nové zpřístupněná cesta k přívozu a dvě nenápadné vyhlídky s výhledem na kaňon Vltavy.

5 | Agrolesnictví, pásové obdělávání

V severozápadní části katastru, v blízkosti lesa a roklí, je navržen agrolesnický systém (silvoorebný), který kombinuje pěstování plodin se stromovou výsadbou. Stromové pásy (např. ořešák, mandloň, dřín, slivoň) se střídají s pásy orné půdy, což vytváří příznivé mikroklima, chrání půdu před větrem a podporuje biologickou rozmanitost.

Tento typ hospodaření je zvláště vhodný na černozemích ohrožených větrem, protože přispívá k regeneraci půdní struktury a zachování úrodnosti. Pásové obdělávání (strip cropping) navíc usnadňuje mechanizaci a umožňuje flexibilní využití ploch podle aktuálních potřeb.

6 | Rozhraní lesa a orné půdy

Navrženo jako ekologicky stabilizované krajinné rozhraní. Doplnění o travnaté pásy a remízky podporuje biodiverzitu a chrání proti erozi z lesního svahu.

7 | Rozhraní zástavby a krajiny

Návrh zeleného filtru na hranici obce a polí: živé ploty, ovocné stromoradi, pěší trasy s lavičkami. Přirozené ukončení obce s vysokou rekreační hodnotou.

8 | Zelená osa Větrušic

Revitalizace údolí potoka v centru obce. Meandrování potůčku, kamenné šlapáky, molo u požární nádrže, která získá litorální pásma. Altán a posezení pro komunitní akce – nové zelené srdce obce.

9 | Palpost (bývalé palebné postavení)

Zemědělská vyvýšenina s výhledem přetvořena v odpočinkové místo s rozcestníkem a herními přírodními prvky. Významný bod NS a orientační místo v krajině.

POHLED NA VĚTRUŠICE ZE ZÁPADU

